

Korpus Ochrony Pogranicza

<https://kop.ipn.gov.pl/kop/historia/7915,Zwalczanie-przemytu.html>
2023-05-29, 17:49

Zwalczanie przemytu

Zubożenie społeczeństwa, dwa odmienne systemy gospodarcze a tym samym różne ceny towarów po obu stronach granicy spowodowały długotrwałą koniunkturę dla przemytu na ścianie wschodniej państwa.

Jego zwalczanie należało do podstawowych zadań KOP-u. Jednak było to zadanie złożone. Podstawowym problemem było ogólne przyzwolenie i wspomaganie tego procederu przez znaczną część społeczeństwa terenów przygranicznych. Ponadto ówczesna Litwa, pragnąc jak najmocniej zaszkodzić gospodarce II RP nie tylko tolerowała masowy szmugiel, ale sytuowała liczne hurtownie i magazyny kontrabandy w bezpośrednim sąsiedztwie granicy z Polską. Przemycano praktycznie wszystko, na czym można było zarobić (artykuły spożywcze, wyroby stalowe, skóry i futra, wyroby alkoholowe, narkotyki, dolary, złoto, ale także kradzione żywe zwierzęta). Czasami korzystali z „zielonej” granicy ścigani przestępcy, agitatorzy polityczni, agenci obcego wywiadu, jednak najczęściej łamali prawo zawodowi przemycnicy. Na podstawie częściowo zachowanej dokumentacji można założyć, że łączna ilość zatrzymanych przemycników przez organy KOP w latach 1924-1939 wyniosła około 10 000 osób. Ilość wykrytych afer przemycniczych, zabezpieczonych towarów pochodzących z kontrabandy, oraz liczba ujętych agentów i zawodowych przemycników świadczy o tym, że formacja pod tym względem dobrze wywiązywała się z nałożonych na nią zadań. Należy dodać, że Formacja zwalczając zjawisko przemytu wniosła swój wkład w rozwój ustawodawstwa wytwarzając referaty i opracowania tematyczne, czy też projekty ustaw na temat zwalczaniu kontrabandy.

„Zasadniczym powodem szerzenia się przemytu indywidualnego jest nędza ludności naszych północno-wschodnich kresów. Przemyt zorganizowany natomiast jest uprawiany przez szajki przemycnicze, świetnie na ogół zorganizowane i wyposażone technicznie, rozporządzające

przeważnie znacznymi funduszami i niejednokrotnie działające w ścisłym związku z władzami państw ościennych”.

Fragment sprawozdania z walki z przestępstwami na szkodę skarbu państwa w okresie budżetowym 1935/1936, Warszawa 1936, s. 17,21.

Często pomiędzy przemytnikami a kopistami dochodziło do wymiany ognia. W roku sprawozdawczym 1935-1936 doszło do 93 przypadków potyczek przy użyciu broni palnej natomiast w 1936-1937 było ich 67. Trzeba podkreślić, że na przełomie lat 1935/1935 KOP rozgromił większość działających na pograniczu zbrojnych gangów przemytniczych.

Fragment sprawozdania z walki z przestępstwami na szkodę skarbu państwa w okresie budżetowym 1936/1937

„Oto w ciągu pierwszego roku istnienia K.O.P. zatrzymano na granicy przeszło 5 000 osób, odparto 89 zbrojnych band, które usiłowały przekroczyć granicę Polski, wytropiono i zlikwidowano 51 band. W walkach zginęło i zostało rannych w ciągu tego roku 18 żołnierzy”.

Na Strażnicy i w domu, Warszawa 1935, s. 105.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Przemytnik
schwyty przez
żołnierzy KOP

Przemytnik
schwyty przez
żołnierzy KOP

Schwytani
przemytnicy w
otoczeniu

żołnierzy KOP